Z P R Á V A O Č I N N O S T I

Československé společnosti entomologické při ČSAV za rok 1979.

Praha dne 22.12.1979.

Činnost společnosti byla řízena podle plánu schváleného na Valném shromáždění, konaném dne 18. března 1978 v Praze a vypracovaném podle pokynů a usnesení presidia ČSAV o vědeckých společnostech.

Ve vedení společnosti došlo při Valném shromáždění dne 13.10.1979 ke změnám v obsazení některých funkcí a nyní pracuje v tomto složení :

Předsednictvo :

předseda : Prof. RNDr. Ing. Antonín Pfeffer, DrSc.,
místopředseda : Prof. RNDr. Vladimír Landa, DrSc., člen korep. ČSAV,
vědecký tajemník : RNDr. Milan Chvála, CSc.,
hospodář : Ing. Petr Pipek.

Předsedové poboček :

Prof. RNDr. František Miller, DrSc., (Brno),
JUDr. Jiří Slaba , (České Budějovice),
prom.biolog Miroslav Honců (Ústí nad Labem).

Členové výboru :

Zdeněk Černý,
Miloslav Soldát,
RNDr. Jaromír Strejček,
RNDr. Jiří Zelený, CSc.

Jednatelé poboček :

Doc. Ing. František Gregor, CSc., (Brno),
Josef Levý (České Budějovice),
Ing. Karel Schon (Ústí nad Labem).

Náhradníci členů výboru :

RNDr. Augustin Hoffer, Doc. RNDr. Ivan Hrdý, CSc.,
RNDr. Josef Jelínek, CSc., Ing. Zdeněk Koleška,
RNDr. Jan Křeček, CSc., RNDr. Pavel Pecina, CSc.,
Kristián Pospíšil RNDr. Jaroslav Smrž,
RNDr. Jaroslav Weiser, DrSc., člen koresp. ČSAV.

Revizor :

RNDr. Petr Verner, CSc.

Ze starého výboru odstoupili členové Doc.RNDr. Karel Hůrka,CSc., RNDr. Josef Rusek,CSc., Petr Čermák, Jindřich Novotný, prom.biolog Ivan Táborský a RNDr. Miloslav Zacharda. Za vykonanou práci jim předseda spo lečnosti poděkoval.

1. Činnost ústředí :

a/ schůze výboru společnosti :

V roce 1979 se konaly 3 schůze ústředního výboru společnosti ve d dnech 10.března, 31.května a 13.října 1979 s průměrnou účastí 25 členů výboru.

b/ Valné shromáždění :

Valné shromáždění se konalo dne 13.října 1979 v Praze za účasti 350 členů.

Program : 1.Schválení zápisu z minulého Valného shromáždění,
2.Zpráva o činnosti společnosti za rok 1978,
3.Plán práce na období 1979 - 1980,
4.Revizní zpráva,
5.Volba nového výboru na období 1979 - 1982,
6.Různé zprávy a diskuse.

c/ členská základna společnosti :

Československá společnost entomologická při ČSAV má k 31.12.1979

celkem 1.240 členů,
z toho 9 členů čestných,
417 členů činných a
814 členů mimořádných.

Během roku 1979 bylo přijato celkem 68 členů, z toho 3 činní.
Zemřelo 8 činných členů společnosti :

MUDr.Ad.Svozil, Jan Verner, JUDr. Jan Dezort,
Ing.Viktor Günther,J.Válek, MUDr. Fr. Eidkum,
Prof.Dr.Karel Cejp, RNDr. Alois Matějka, DrSc.

Zrušeno členství pro neplacení členských příspěvků podle § 10,odst. b.organizačního řádu i přes upomínky: dr.J.Brestovský, J.Buňka, J.Bělíček, J.Herout, Z.Honys, M.Hovězák, H.Hynková, S.Janda, J.Kejzlar, L.Kožíšek, J.Macková, M.Mach, P.Marek, B.Mirovský, M.Pirkl, J.Přerost, K.Poes, E.Sandtner, J.Shrbený, P.Schmidl, V.Srp.Z.Strnad, P.Sýkora,J.Šimeček, M.Špelda, O.Zatloukal, A.Zímová,P. Taufmann, A.Udržal a V.Vindyš.

Ve Zpravodaji bude vydána výzva členům, kteří nemají zájem o další práci ve společnosti, aby sami zrušili členství a tím předešli zbytečnému upomínání členských příspěvků a další korespondenci.

Pro stabilizaci členství budou přijímáni zájemci ve věku nad 17 let a po doporučení a řádném poučení od činných členů.

d/ činnost ústředí společnosti :

ENTOMOLOGICKÉ DNY 1979 se konaly ve dnech 31.5. až 3.6.1979 v Lešné u Gottwaldova. Organizaci zajistila Moravská pobočka spolu s tajemnicí společnosti L.Hlaváčkovou. Účast 80 členů společnosti.

Program Entomologických dnů

31.5.1979 : Zahájení Entomologických dnů 1979 předsedou společnosti v 19.oo hodin, uvítání členů a hostí.

1.6.1979 : Dopoledne přednášky v budově muzea v Lešné u Gottwaldova.

Úvodní přednáška dr. Elsnera o motýlí fauně okolí Gottwaldova, přednáška dr. Elsnerové o rostlinách v okolí.
Dr.Králíček přednášel o některých aspektech ochrany přírody východní Moravy.
Mimo to byla přednesena přednáška o geologii a pedoligii této oblasti.

Odpoledne
Odpoledne byly exkurse do okolí Lešné a Gottwaldova, které vedl Dr.Elsner

Odpoledne byly podniknuty exkurse do okolí Lešné a Gottwaldova, které vedl dr. Elsner a dr. Elsnerová.

2.6.1979 : Byla uspořádána celodenní exkurse do okolí Radějova a Chřibů.

3.6.1979 : Exkurse do Bzence a Moravského Písku. Tyto exkurse vedl dr.Lauterer.
Ukončení Entomologických dnů bylo v 16.oo hodin v Bzenci.

ENTOMOLOGICKÉ SRAZY V PRAZE se konaly na jaře 10.a 11.března 1979 a na podzim 13. a 14. října 1979 v místnostech Domu kultury kovoprůmyslu na Smíchově za účasti 1.700 členů a hostů.

PŘEDNÁŠKY, DISKUSNÍ A TÝDENNÍ SCHŮZKY.

a/ přednášky : Dr.J.Jelínek,CSc.;Výsledky entomol.expedice v Iránu
Dr.J.Strejček : Ochrana přírody
Dr.P.Verner,CSc.; Expedice Afrika 78
M.Soldát : Výsledky pozorování tažných motýlů
Dr.B.Starý : Zkušenosti s chovem Nepticul
V.Bejšák : Tenebrionidae jako skladištní škůdci
Dr.Weiser,DrSc.,:Biologický boj se škůdci
Doc.Dr.K.Hůrka,CSc.: Poznatky entomologa z Libye.

Jednotlivých přednášek se zúčastnilo v průměru 45 posluchačů.Kromě těchto organizovaných akcí se zúčastňují členové pravidelných týdenních schůzek v kavárně Letná.

VIII.MEZINÁRODNÍ SYMPOZIUM O FAUNISTICE STŘEDNÍ EVROPY se konalo v Hradci Králové ve dnech 27.srpna až 2.září 1979. Podrobnější zpráva je uveřejněna ve Zprávách č. 4 ročníku 1980.

PÉČE O DOROST

Kroužek mladých entomologů - coleopterologů vede RNDr. Jaromír Strejček.

Tento kroužek navštěvuje 19 mladých entomologů. Schůzky se konají pravidelně každý druhý týden, vždy v lichý pátek (mimo prázdniny) v ÚDPMJF Praha 2. Mimo pravidelné schůzky byly uskutečněny 4 exkurse s průměrnou účastí 15 entomologů.

Činnost kroužku je řízena podle celoročního plánu, kde je kladen důraz na poznávání ekologických vazeb v přírodě, na vysvětlování smyslu sběru hmyzu a jeho studia. Důležitou součástí činnosti kroužku jsou i otázky ochrany přírody. Členům je poskytována pomoc při determinaci hmyzu, rady jak sbírat a preparovat a pod. Pro členy kroužku jsou pořádány přednášky.

Kroužek mladých entomologů - lepidopterologů vede Miloš Soldát, za spolupráce ing. P.Pipka a ing. Skyvy.

Kroužek navštěvuje 10 mladých entomologů, schůzky se konají každý sudý čtvrtek rovněž v ÚDPMJF v Praze 2. Činnost se zaměřuje na určování ulovených lepidopter, na pomoc při uspořádávání sbírek, zakládání chovů housenek a pořádání exkursí. Byly uskutečněny 4 exkurse s průměrnou účastí 9 entomologů.

VÝMĚNA ENTOMOLOGICKÉHO MATERIÁLU

Výbor pověřil sledováním vývozu a dovozu entomologického materiálu dr. Jiřího Zeleného, CSc. V roce 1979 nebyly zjištěny žádné přestupky proti platným ustanovením celního řádu. Vývoz i v tomto roce přesahuje evidovaný dovoz z důvodů, že některé zásilky jsou doručovány členům přímo bez požadavku na celní povolení.

Za rok 1979 bylo vyveženo 260 zásilek do 60 států od 60 členů,
bylo dovezeno 160 evidovaných zásilek z 60 států 35 členům.

Entomologický materiál se vyváží a dováží za účelem determinace a odborného studia. V řadě případů je materiál našimi členy určován pro zahraniční vědecké společnosti a muzea, a to ukazuje na odborné kvality našich členů v mezinárodním měřítku.

Na druhé straně však byl nucen předseda společnosti upozornit některé naše členy na nutnost dodržovat pravidla výpůjček, v případech, kdy si vypůjčí materiál od zahraničních partnerů.

ZAHRANIČNÍ STYKY

Československá společnost entomologická při ČSAV uzavřela dohody o vzájemné spolupráci s Polskim Towarzystwem Entomologicznym ve Varšavě a s Kulturbund-Zentraler Fachsschuss Entomologie v Berlíně.

Ve dnech 27. a 28. října 1979 se za Čs.společnost entomologickou při ČSAV zúčastnil předseda prof. Pfeffer výročního zasedání Entomologické společnosti v NDR.

V průběhu roku 1979 navštívili mnozí členové naší společnosti SSSR, BLR, PLR, MLR, RLR a Jugoslavii při zájezdech Čedoku a byla podniknuta řada cest a entomologických exkursí v rámci individuální turistiky.

2. Práce poboček :

Moravská pobočka v Brně.

Pobočka organizovala pravidelné schůzky členů, zajišťovala Entomologické dny 1979 v Lešné u Gottwaldova, 6 přednášek, 8 besed členů a 18 besed mládeže, 6 exkurzí mládeže, 19 schůzí výboru pobočky a dvě konference včetně Ent.dnů .

Výbor pracuje ve složení :

předseda : prof. RNDr. František Miller, DrSc.,
jednatel : doc. Ing. František Gregor, CSc.,
hospodář : Ing. Jaroslav Marek,
členové : Dr.Pavel Lauterer, CSc.,
Dr.Ing. Radek Obertel, CSc.,
Ing. Oldřich Jakeš.

Jihočeská pobočka v Českých Budějovicích.

Pobočka organizovala 5 přednášek s účastí 205 členů, 1 exkurzi, 7 schůzí výboru a dalších 36 různých akcí.

Výbor pracuje ve složení :

předseda : JUDr. Jiří Slaba,
jednatel : Josef Levý,
členové : Dr. Tomáš Soldán,
Dr. František Krampl,
Ladislav Havel.

Severočeská pobočka v Ústí nad Labem.

Pobočka organizovala 3 přednášky s účastí 84 členů, 4 schůzky výboru, 2 schůze pobočky, 52 akcí mladých členů a 3 exkurze.

Výbor pobočky pracuje ve složení :

předseda : Dr. Miroslav Honců,
jednatel : Ing. Karel Schön,
členové : M.Fuksa, V.Kliešť, V.Vysoký a Z.Trávníček.

3. Práce odborných skupin :

Sekce biologického boje s hmyzem :

vedoucí této sekce je prof. dr. Jaroslav Weiser, DrSc., člen koresp.ČSAV. Sekce rozvíjela činnost v souvislosti s mezinárodní spoluprací ve Východopalearktické sekci

Mezinárodní organizace pro biologický boj se škůdci. Sekce připravila pro Katalog kmenů mikroorganizmů seznam kmenů, které jsou ve sbírkách v ČSSR. Shromažďuje materiál jako podklady pro Katalog z ostatních členských zemí. Sekce připravila návrh pasportu pro mikrobní přípravky pro boj s hmyzem. V práci pro stálou komisi pro entomofágy připravila seznam entomofágů k nám dovezených a aklimatizovaných a připravuje další serii údajů o parazitech významných zemědělských a lesnických škůdců. Pro členy společnosti byla uskutečněna informativní přednáška o činnosti a úkolech sekce.

Sekce tažných motýlů :

vedoucím této sekce byl Miloslav Soldát. Zprávy o pozorování tažných motýlů za léta 1972-76 byly uveřejněny ve Zprávách Čs.spol.entomol. v ročníku 1978, za rok 1977 v ročníku 1979 a závěrečná zpráva za rok 1978 byla otištěna ve Zprávách v roce 1980. Další činnost této sekce se uzavírá a sekce se začleňuje do činnosti faunistické sekce vedené dr. Josefem Jelínkem, CSc., pracovníkem Národního muzea v Praze.

Sekce pro výzkum sociálního hmyzu :

vedoucím této sekce je doc. RNDr. Ivan Hrdý, CSc., a sekce má 18 členů. V roce 1979 byla vypracována závěrečná zpráva " Nová metoda boje s mravencem Monomorium pharaonis pomocí návnad s juvenoidem ". Dále byla připravena přednáška na sympoziu v Libicích " Výsledky a perspektivy biologického výzkumu tropických a subtropických zemí ", navázána spolupráce při výzkumu sociálního hmyzu v Mexiku.

Sekce pro faunistický výzkum :

vedoucím této sekce je RNDr. Josef Jelínek, CSc. Pokračovala akce "Faunistický průzkum hmyzu" v oblastech jižních Čech, Českého Středohoří, Českého Krasu, Podblanicka, jižní a severní Moravy. Byla ukončena akce síťového mapování čeledi Lucanidae a pokračují další akce ve spolupráci s Čs.společností zoologickou při ČSAV.

Ochrana přírody :

tímto úkolem za společnost je pověřen Dr. Pavel Pecina, CSc. Činnost na tomto úseku se zaměřuje především na zprostředkování spolupráce mezi entomology a státními orgány ochrany přírody.

Historiografie entomologie :

Z pověření výboru společnosti zpracovává Ing. Zdeněk Koleška i nadále Slovník Čs. entomologie. Hlavní náplní bylo pokračování na doplňování hesel o nežijících osobách

působících na úseku entomologie na území našeho státu. Byly vydány prvé dvě části Slovníků zahrnující hesla od písmene A do H.

Byly připraveny biografické články ke stému výročí narození prof. Roubala do Živy a do Zpráv Čs.spol.entomologické. Pro Zprávy byl rovněž připraven přehled historie "ENTOMOLOGICKÝCH DNŮ"za dvacet let jejich existence.

4. Činnost publikační, knihovna :

a/ Acta Entomologica Bohemoslovaca. V roce 1979 vyšlo všech šest plánovaných čísel v rozsahu 432 stran. Na vydávání se spolupodílí Entomologický ústav ČSAV.

b/ Zprávy Československé společnsoti entomologické při ČSAV. V roce 1979 vyšel 15. ročník ve čtyřech číslech a mimořádné číslo se seznamem biografií entomologů od Ing. Z.Kolešky.

c/ Zpravodaj. Sekretariát společnosti zasílá členům Zpravodaj podle potřeby při zajišťování různých akcí v průběhu roku.

Knihovna .

Knihovna dosáhla v roce 1979 celkem 14.660 kusů inventárních čísel, které jsou získávány výměnou za Acta Entomologica Bohemoslovaca.

Uskutečnilo se na 340 výpůjček. Knihovníkem je Dr.Jaroslav Smrž.

5. Kulturně - politická práce :

V šesté pětiletce se zvyšuje podíl vědy při hospodářském rozvoji naší společnosti. Stoupá význam i základního výzkumu v přírodních vědách při řešení otázek v zemědělství, lesním hospodářství i tvorby a ochrany životního prostředí. Čs.společnost entomologická při ČSAV seznamuje členskou základnu s novými poznatky entomologické praxe např. při Entomologických dnech, přednáškách, sjezdech a podobných akcích. Velký význam má i práce s mládeží , při hodnocení biologických olympiád, v popularizaci vědy v širokých vrstvách obyvatel.

Řada členů společnosti pracuje v různých vědeckých společnostech a organizacích, spolupracuje s Domy pionýrů a mládeže.

Mezi kulturní poslání Čs.společnosti entomologické při ČSAV patřilo uspořádání VIII. mezinárodního sympozia o faunistice hmyzu střední Evropy v srpnu 1979 v Hradci Králové.

Nedostatkem dosud zůstává, že se nepodařilo zajistit vydávání dostatku příruček pro mladé entomology a vydávání určovacích klíčů.

Z á v ě r

Československá společnost entomologická při ČSAV se snaží plnit úkoly, které si vytýčila podle zásad daných presidiem ČSAV o rozvoji naší vědy. Případné potíže se snaží společnost řešit sama podle svých možností, zásadní pomoc při vydávání vhodné literatury pro mladé členy dosud nalezena nebyla.

RNDr. Milan Chvála, CSc.,
vědecký tajemník

Prof.RNDr.Ing. Antonín Pfeffer, DrSc.,
předseda společnosti

O p r a v a .

Ve zprávě o činnosti Čs.společnosti entomologické při ČSAV za r.1978 bylo omylem uvedeno, že ze společnosti vystoupil Dr. Oldřich Holásek z Prahy. Ve skutečnosti se jednalo o Luboše Holáska z Brna, který ze společnosti vystoupil.